

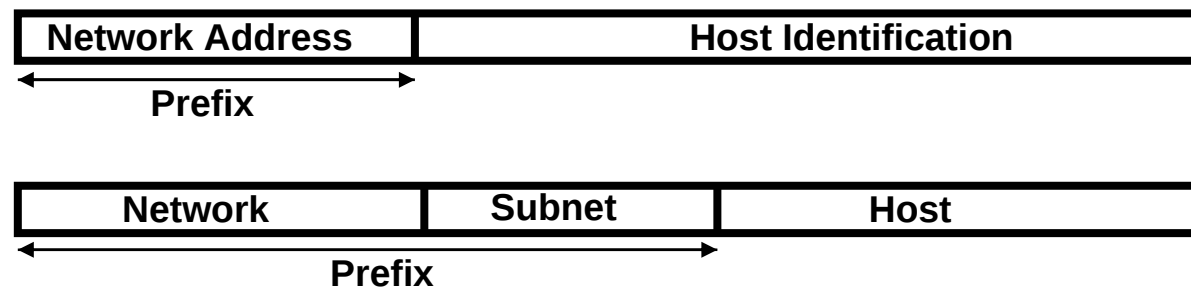
Hálózatok II

2007

6: Az IP Prefix Lookup Probléma IV.

Internet Protocol IP

- Az adatok a küldőtől a cél állomásig IP-csomagokban kerülnek átvitelre
- A csomagok fejléce tartalmazza a cél IP-címét

- Minden csomópont (router) a cél címe alapján dönt, hogy melyik szomszédos csomópontnak kell továbbítania a csomagot
 - Az ehhez szükséges információt minden csomópontban egy forwarding-tábla tárolja

IP Prefix Lookup Probléma

- A címek W hosszúságú bináris sztringek.

Egy router forwarding-táblája R

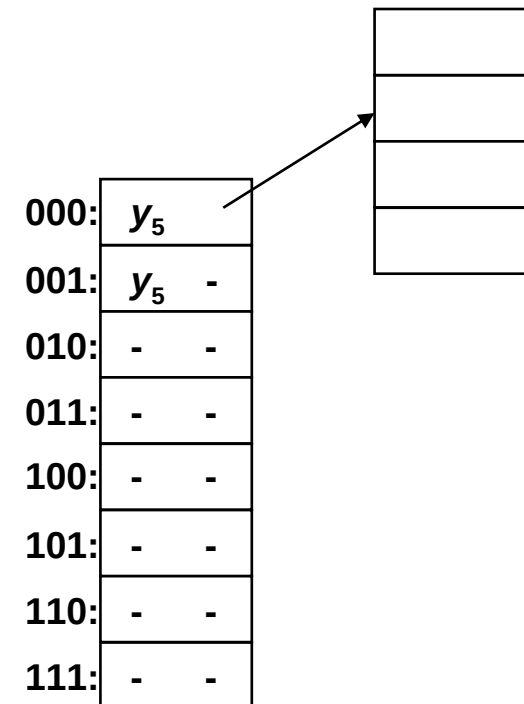
- bejegyzéseket tartalmaz (x,y) formában
 - x : legfeljebb W hosszú bináris sztring, melynek a neve prefix.
 x lehet az üres sztring is, amit ε -nal jelölünk,
 - y : egy a router-ből kivezető link.
- Minden x bináris sztringhez R legfeljebb egy (x,y) bejegyzést tartalmaz.
- A bejegyzések száma a forwarding-táblában N .

Feladat:

- A routerhez érkező csomaghoz, melynek cél címe k ,
- találjuk meg az (x,y) bejegyzést R -ben a leghosszabb egyező prefixszel (BMP).

Multibit-Trie és prefix-expanzió

- A BMP keresése Trie adatstruktúrával $O(W)$ időt igényel (worst-case).
- Egy lehetőség a keresési idő megjavítására: Minden Trie-csomópontban a célcímnek egyszerre több bitjét kezelni.
 - Ha pl. egy Trie-csomópontban 3 bitet egyszerre kezelünk, akkor a Trie-csomópontnak tartalmazni kell egy 2^3 elemű arrayt, melynek elemei egy másik Trie-csomópontra mutatnak vagy egy linket tárolnak.

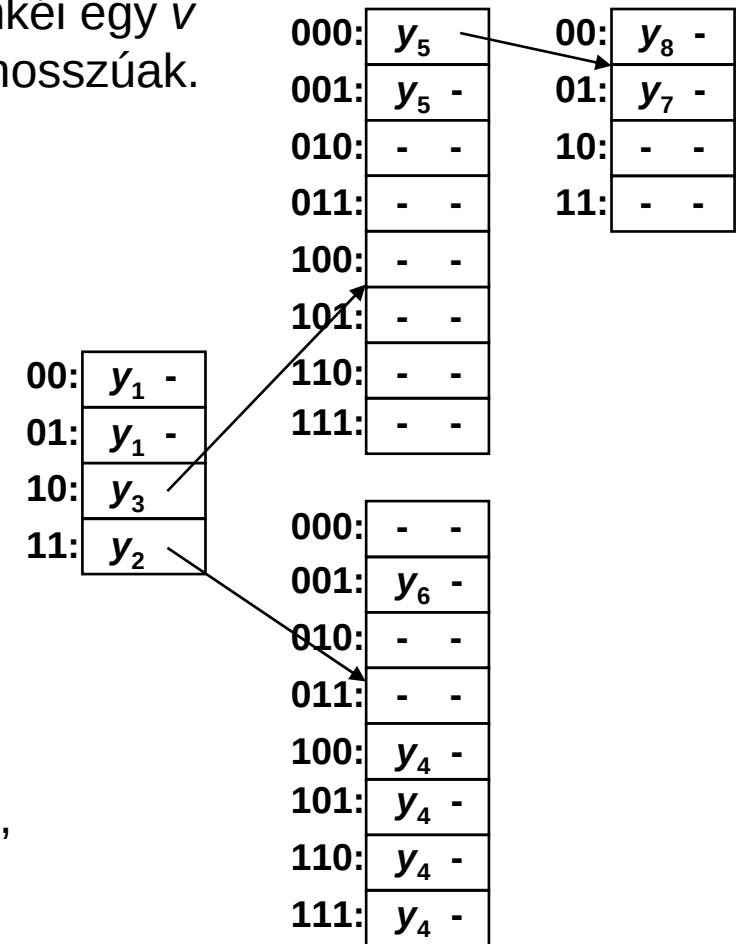
Multibit-Trie és prefix-expanzió

- Egy **Multibit Trie** egy olyan Trie, amiben az élek címkéi egy v csomópontból a gyermekeihez mind egyformán k_v hosszúak.
 - A címkék tárolása helyett egy 2^{k_v} elemű arrayt használunk.
 - Az array i . elemében, $0 \leq i < 2^{k_v}$, az áll, hogy
 - létezik-e egy él a Trie-ban i címkével, és ha igen, hová vezet;
 - ahhoz a prefixhez, ami a gyökérből a v -hez vezető úton lévő élek címkéinek és az i sztring konkatenációjaként áll elő, tárolunk-e egy linket.
- Példa:

$$L_2 = \{ (00, y_1), (01, y_1), (10, y_3), (11, y_2) \}$$

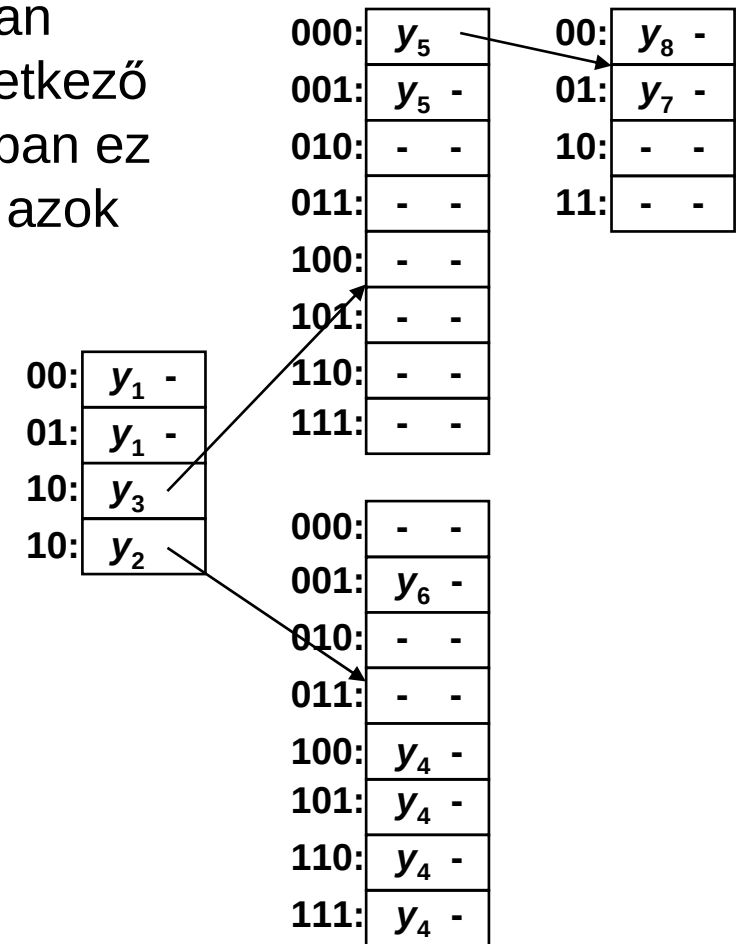
$$L_5 = \{ (11100, y_4), (11101, y_4), (11110, y_4), (11111, y_4), (10000, y_5), (10001, y_5), (11001, y_6) \}$$

$$L_7 = \{ (1000000, y_8), (1000001, y_7) \}$$

Multibit-Trie és prefix-expanzió

- A bitek száma b_v , amit egy v Trie-csomópontban kezelünk, egy nemüres hosszosztály és a következő nemüres osztály hosszkülönbsége. A példánkban ez a gyökérben 2, annak gyermekeinél $5-2=3$, és azok gyermekeinél $7-5=2$.
- Egy k célcím keresése:
A w gyökérben tekintjük k első b_w bitjét $k[1..b_w]$ -t. A keresést annál a gyermeknél folytatjuk, amelyre w -ben az array $k[1..b_w]$ -edik eleme mutat, ha ilyen mutató létezik. Amíg ilyen mutató létezik, követjük a megfelelő utat. Az utolsó link y , amit ezen az úton találtunk, az tartozik a BMP-hez.

Multibit-Trie és prefix-expanzió

- A worst-case keresési idő egy T Multibit-Trie-ban lineáris T mélységéhez, azaz $O(s)$, ahol s a nem üres hosszosztályok száma.
- Egy bejegyzés befűzése vagy törlése hatékonyan elvégezhető.

A tárigény minimalizálása a Multibit-Trie-ban

- A Trie minden v csomópontjának tárigénye 2^{b_v} (az array elemeinek száma v -ben).
- A T Trie teljes tárigénye $\sum_{v \in T} 2^{b_v}$.

Optimalizálási feladat: Hogyan kell egy megadott s esetén az s hosszosztályt kiválasztani, hogy a Multibit-Trie tárigénye minimális legyen?

Feltétel: A hosszosztályok és a Trie rétegei között egy-az-egyhez megfelelés van. (Multibit-Trie esetén enélkül a feltétel nélkül is optimalizálhatunk. [Srinivasan, Varghese 99])

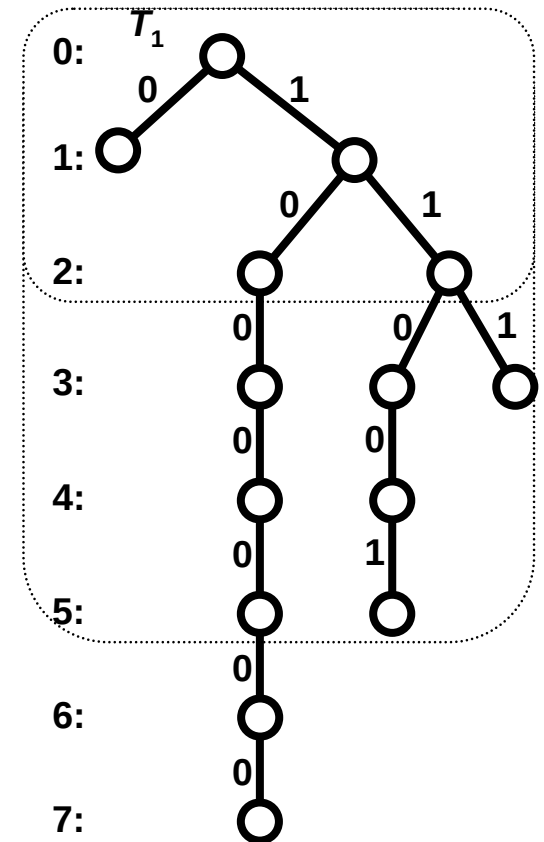
- A Trie egy rétege azon Trie-csomópontok halmazát jelenti, melyek a gyöktől ugyanolyan távolságra vannak. Az 1. réteg a gyökérből áll. A 2. réteg a gyökér gyermekeiből, és így tovább...
- Az i . réteg megfelel az L_i hosszosztálynak.
- Következésképpen egy réteg minden csomópontjánál ugyanannyi bitet tekintünk.
- Ezért egy réteg minden csomópontja ugyanakkora tárigényű.

A tárigény minimalizálása a Multibit-Trie-ban

- Jelölje $A[j, l]$, $0 \leq j < l \leq m$, a nemüres L_l hosszosztály minimális tárigényét, ha a tőle rövidebb leghosszabb nemüres hosszosztály L_j , $j < l$.
- $A[j, l]$, $0 \leq j < l \leq m$ kiszámítása:
 - Felépítünk egy 1-Bit-Trie-t T_1 -t az eredeti prefixekhez úttömörítés nélkül.
 - Legyen $n(i)$ azon csomópontok száma T_1 -ben, amelyek távolsága a gyökértől i és legalább egy gyermekük van.
 - Teljesül: $A[j, l] = 2^{l-j} n(j)$.

A Multibit-Trie L_j -nek megfelelő rétegének minden csomópontjában az array minden eleme, amely T_1 -ben egy olyan csomópontnak felel meg, aminek legalább egy gyermeke van, L_l -nek megfelelő réteg csomópontjára mutat. Tehát az L_l -nek megfelelő rétegnek pontosan $n(j)$ csomópontot kell tartalmaznia, amelyek mindegyike 2^{l-j} elemet tartalmaz.

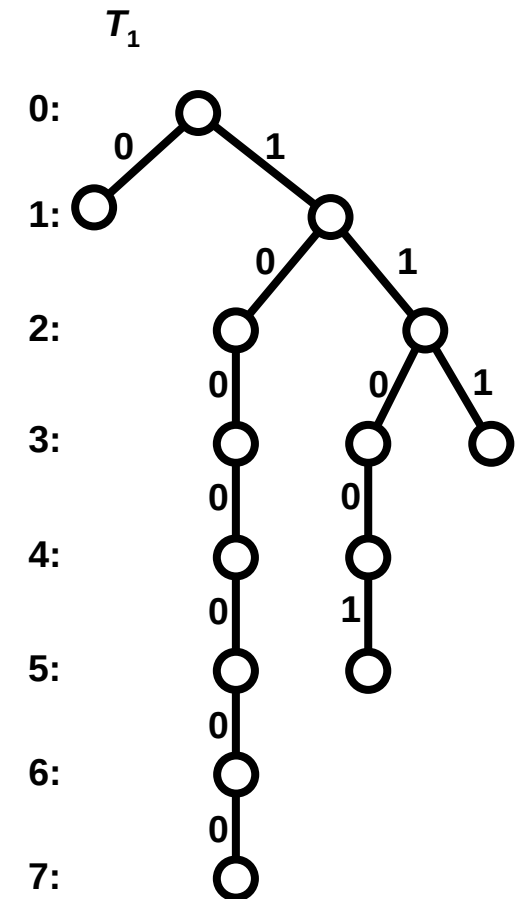
Minden $0 \leq j < l \leq m$ –hez $A[j, l]$ kiszámítható T_1 segítségével $O(m^2) = O(W^2)$ idő alatt.

A tárigény minimalizálása a Multibit-Trie-ban

Példa:

- $L_1 = \{(0, y_1), (1, y_2)\}$
 - $L_2 = \{(10, y_3)\}$
 - $L_3 = \{(111, y_4)\}$
 - $L_4 = \{(1000, y_5)\}$
 - $L_5 = \{(11001, y_6)\}$
 - $L_6 = \{(100000), y_7\}$
 - $L_7 = \{(1000000), y_8\}$
-
- $A[0,2] = 2^{2-0} n(0) = 4 \cdot 1 = 4,$
 - $A[2,5] = 2^{5-2} n(2) = 8 \cdot 2 = 16,$
 - $A[5,7] = 2^{7-5} n(5) = 4 \cdot 1 = 4.$
-
- Ez megadja egy 3 szintű Trie társzükségletét L_2 , L_5 és L_7 hosszosztályokkal.

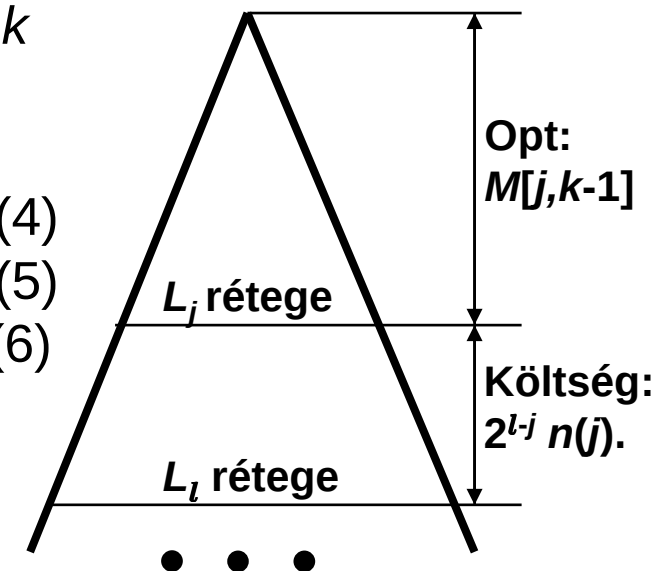
A tárigény minimalizálása a Multibit-Trie-ban

- Tekintsük azt a Multibit-Triet, ami akkor keletkezik, ha az eredeti $L_1, \dots, L_l$ hosszosztályokat úgy alakítjuk át prefix expanzióval, hogy
 - legfeljebb k nem üres hosszosztály marad és
 - L_l a legnagyobb hosszt tartalmazó hosszosztály.
- Legyen $M[l, k]$ a minimális tárigénye a Trie rétegeinek a gyökértől addig a rétegig, ami L_l -nek felel meg, ha k hosszosztályt engedünk meg. Ekkor érvényes:

$$M[l, 1] = A[0, l] \quad \forall l \geq 1 \quad (4)$$

$$M[0, k] = 0 \quad \forall k \geq 1 \quad (5)$$

$$M[l, k] = \min_{0 \leq j < l} \{ M[j, k-1] + A[j, l] \} \quad \text{ha } l > 0, k > 1 \quad (6)$$

A tárigény minimalizálása a Multibit-Trie-ban

- (4) ($M[l,1] = A[0,l]$, $\forall l \geq 1$) igaz, mert a gyökér társzükséglete pontosan $A[0,l] = 2^l n(0) = 2^l$, ha L_l az a nemüres hosszosztály, ami a legrövidebb sztringeket tartalmazza.
- (5) ($M[0,k] = 0$, $\forall k \geq 1$) csak annyit mond, hogy egy üres Multibit-Trie nem igényel tárt.
- (6) ($M[l,k] = \min_{0 \leq j < l} \{ M[j,k-1] + A[j,l] \}$ für $l > 0$, $k > 1$) igaz, mert az L_l -t megelőző leghosszabb hosszosztályra, L_j -re minden lehetőséget megvizsgálunk és ekkor a tárigény a következő két érték összege:
- Az optimális tárigény a Multibit-Trie rétegekhez, amelyek a hosszosztályoknak L_j -ig felelnek meg és legfeljebb $k-1$ nem üres hosszosztályt tartalmaznak (ezt $M[j,k-1]$ írja le) és
 - Az L_l hosszosztály rétegének a tárigénye (ezt $A[j,l]$ írja le).

A tárigény minimalizálása a Multibit-Trie-ban

- Dinamikus programozással hatékonyan ki tudjuk számítani $M[l,k]$ minden értékét.
- $M[m,s]$ megadja a minimális tárigényt a Multibit-Trie-hoz, ami s réteget tartalmaz.
- Legyen $P[l,k]$ az a j érték, amire $M[l,k] = \min_{0 \leq j < l} \{ M[j,k-1] + A[j,l] \}$ a minimumot veszi fel. A számítás végén
 $m, P[m,s], P[P[m,s],s-1], \dots$
adja meg a prefix-hosszakat az s hosszosztályban.

A tárigény minimalizálása a Multibit-Trie-ban

Algoritmus Optimalis_Multibit_Trie

Input: $A[j,l]$, $\forall 0 \leq j < l \leq m$; A hosszosztályok száma s

Output: $M[l,k]$ és $P[l,k]$, $\forall 0 \leq l \leq m$, $1 \leq k \leq s$

1. for $l = 0$ to m do
2. for $k = 1$ to s do
3. if $l = 0$ then $M[l,k] := 0$; $P[l,k] := 0$;
4. else if $k = 1$ then $M[l,k] := A[0,l]$; $P[l,k] := 0$;
5. else
6. $M[l,k] := \min_{0 \leq j < l} \{ M[j,k-1] + A[j,l] \}$;
7. $P[l,k] := \text{az a } j, \text{ amire az előző sor a minimumot adja}$;
8. fi;
9. od;
10. od;

Az optimális Multibit-Trie kiszámításának időanalízise

- Az 1-Bit-Trie felépítése és az $n(i)$ und $A[j,l]$ értékek kiszámítása $O(N \cdot W + W^2)$ időt igényel.
- $M[l,k]$ értékeinek kiszámítása az Optimalis-Multibit-Trie algoritmussal $O(s \cdot W^2)$ időt igényel.
- Összesen: $O(N \cdot W + s \cdot W^2)$ idő.

Tétel 2: Legyenek egy forwarding-tábla bejegyzései és a kívánt nem üres hosszosztályok száma s adva. Az s nemüres hosszosztály kiválasztása, amely a forwarding-táblához egy s rétegű Multibit-Trie tárigényét minimalizálja, $O(N \cdot W + s \cdot W^2)$ idő alatt kiszámítható. $\square$

Irodalom

- V. Srinivasan, G. Varghese: **Fast Address Lookups using Controlled Prefix Expansion**. *ACM Transactions on Computer Systems*, Vol. 17(1), 1-40, 1999.